

מנדי ברנר | יום ו' תמוז ה'תשפ"א 16.06.2021

עזב הכל: ההייטקיסט "גילה" את הרמב"ם והחל לעסוק בספריו

כשאישי ההייטק יוחאי מקבילי "גילה" את הרמב"ם הוא עזב הכל והחל לעסוק בספריו • כששמע על תקנת הרבי אודות לימוד הרמב"ם הימי הבין שהוא צועד במסלול הנכון • אחרי שהוציא מהדורה מיוחדת של "היד החזקה" שעליה עמלו לא כחות מ-100 אנשי מקצוע, הוא מפתיע עם פרויקט נוסף: ההדרת 'מורה הנבוכים' להרמב"ם • מה אמר הרבי על יחסם של נשיאי חב"ד לספר, מה הטעות הנפוצה בהגיית שמו ומה היו הביטויים המיוחדים על הספר המופיעים בליקוטי שיחות

מחבר הספר. צילום: רעות קורנברג

כשיוחאי מקבילי מדבר על "האקזיט" שעשה לפני קרוב ל-20 שנה, הוא קורן מאושר ומתקשש שעשה את העסקה המשתלמת ביותר. אבל כשהוא מפרט במה מדובר, אני מוצא את עצמי מופתע. הוא בטוח בעסקת חייו ומצהיר "זה אקזיט חברתי שנועד לטובת עם ישראל".

"האקזיט החברתי שלו" הוא לא מה שחשבתם. הוא עדיין בעולם ההייטק אבל את מיטב מרצו מקדיש לטובת פרויקט שגזל מזמנו שעות רבות מדי יום ולילה, כבר במשך קרוב לשני עשורים.

למרות שלל התארים והתעודות, למרות כישוריו והצלחותיו בעסקי התוכנה שהיו אז עוד בראשית דרכם, הוא החליט להגשים חלום אחר לגמרי: בשעות אחר הצהריים הערב והלילה הוא נוטש את המשרד לטובת העבודה העיקרית שלו – מפעל משנה תורה. אם תשאלו אותו, היום שלו מתחיל רק בשעות הצהריים.

"הדברים הדהימו אותי. הבנתי שהרמב"ם ייסד קו חדש בעבודת הבורא של יהודי. חוץ מהעובדה שהוא מקיף בספר את כל התורה כולה, הרמב"ם מלמד איך יהודי צריך לחיות חיי אמונה בצורה הטובה והמעשית ביותר, שלא מתנגשת עם החיים שלנו". הוא מדגיש שהדברים האלה באים כמובן לידי ביטוי גם בספרים נוספים ביהדות, אבל לדעתו אצל הרמב"ם זה מוחשי הרבה יותר.

חדשות

רדיו COL

חב"ד בישראל

חב"ד בעולם

כינוסים ואירועים

קהילות

בחצרות קדשיות

שמחות אנ"ש

יוצאים לשליחות

נשות חב"ד

ברוך דיין האמת

בעולם החרדי

חדשות כלליות

ילדים

מדורים

צרכנות

מראות קודש

שיעורי וידאו

היסטוריה

מגזין שבועי

עלונים ותשורות

תורני

דעות ואקטואליה

שאל את המומחה

לאם ולבית

ילדים

מחשבים וטכנולוגיה

כלכלה

אוכל

בריאות

מוזיקה

רכב ותחבורה

פרויקטים

כינוס השלוחים העולמי

תשרי בליובאוויטש

חנוכה

י"ט כסלו

ג' תמוז

בחירות

אירועים היסטוריים

סיכומי שנה

סדרות מיוחדות

תגיות

COL צעיר

פרסומי

שיעורים והרצאות

חנוכה

אנשים

נושאים

מקומות

מושגים

מוסדות וארגונים

הכל

הכל

הכל

הכל

הכל

הכל

הכל

הכל

הכל

הכל

הכל

הכל

"אסביר לך למה הרמב"ם דיבר לליבי מעוד שתי זוויות. השולחן ערוך, למשל, מסביר יותר איך לעשות כל דבר אבל הרמב"ם מסביר למה לעשות. הבדל נוסף הוא שהשולחן ערוך נפתח בכך שהודי צריך לקום בבוקר לעבודת השם, כמו אריה שמתגבר. הרמב"ם לעומת זאת מסביר קודם כל ש"סוד היסודות לידע שיש שם מצוי ראשון" כלומר הוא לא דורש מאתנו לכוף את עצמנו למרות הקושי, אלא 'תוקף' מכיוון אחר לגמרי. הוא אומר לנו: מסיפיק שתדעו ותפנימו שהקדוש ברוך הוא ברא את העולם ונמצא בעולם ומחיה אותו כל רגע, כדי שתקומו בזמן, תתנהגו כמו שצריך ושהיום שלכם יראה כמו שצריך להיות. וכל זה לא בכוח אלא כדבר מובן מאליו".

"העובדה שבאותם ימים הרבי תיקן את תקנת הרמב"ם ללימוד ה"משנה תורה" מדי יום, עודדה אותי ונתנה לי סימן שאני בכיוון הנכון" הוא אומר.

ואז, בגיל 33, הוא החליט לעשות משהו עם כל הידע שהוא צבר. "זה היה פרויקט גרנדיוזי בכמה מובנים" הוא הסביר בעבר לאתר 'בית חב"ד'. "הטקסט של הספר עבר עבודה מפרכת של השואת כל הגרסאות בדברי הרמב"ם כדי למצוא את הנוסח המדויק ביותר. מדובר על לא פחות מעשרת אלפי הבדלים.

שליש מהביאור נרשם על-ידי מקבילי בעצמו; ביתר נעזר בכמאה עוזרים, רובם בהתנדבות, שעזרו לו לפצח את כונת הרמב"ם בכל מקום. הוא אוסף את החומר, עובר מילה מילה וכותב אותו מחדש תוך עבודת עריכה שתהיה מדויקת ובהירה, והכל בנאמנות לרמב"ם שמסביר את עצמו בספריו האחרים: רמב"ם על פי הרמב"ם. העורך הלשוני, המנקד, ואפילו הפרופסור שזיהה את הצמחים שעליהם מדבר הספר, עשו זאת בהתנדבות. "מכון המקדש" סייע לכתוב על ההלכות הקשורות לבית המקדש, "מכון התורה והארץ" עזר במצוות התלויות בארץ, מי שירצה, ימצא גם בספר – בהלכות המתאימות לכך – חוזה של מכירת דירה על פי הרמב"ם, שהותאם להליך המשפטי הנהוג כיום בישראל החיבור גם מבאר סתירות בתוך הרמב"ם ומסביר איך מסתדרות הלכות שנראות כנוגדות אחת את השנייה. ולאחר שהכול היה מוכן, עבר צוות של תלמידי חכמים ידועים על כל החיבור כדי לתת לו את החותמת הסופית.

לצד אלו, הושקע גם מאמץ בהגשה הגרפית של החומר, ציורף כותרות משנה, תמונות צבעוניות שמבארות הלכות מורכבות ותוספות רבות נוספות. "זו היתה מלאכה סייפית מאוד מאוד גדולה וקשה, אבל היה שווה להגיע בסוף למטרה - להנגיש לכל אדם, גם ליהודי שמעולם לא פתח ספר תורני, את התורה באמצעות הרמב"ם. כמובן שבאותה נשימה, גם תלמידי חכמים ימצאו בחיבור הזה הרבה 'פנינים' ויבינו לעומק את מה שבאמת הרמב"ם כותב".

בימים אלו אחרי שהביאור שלו על "היד החזקה" הפך לנחלת הכלל ועזר להמונים להצטרף לתקנתו הקדושה של הרבי בלימוד הרמב"ם היומי, הוא יוצא לאור עם ביאור שלא נראה פה זה עשרות בשנים על "מורה הנבוכים" לרמב"ם. דווקא מי שרגליו נטועות היטב בהלכה, יכול לגשת למחשבה עם סיעתא דשמיא המלווה את המאמץ, ולבר את הרמב"ם, כי אחד הוא בכל ספריו, כמו שהדיגש הרבי.

מהדירי האחרון למורה הנבוכים (אגב, הרבי הקפיד לקרוא לו כך, ולא 'מורה נבוכים') היה פרופ' יהודה אבן שמואל שהעניק לרבי את שלשת כרכי הספר וזכה לקבל מענה מיוחד עם הכיתוב: "נתרשמתי ביחוד מהיגיעה שהשיקע ל' בכרכים הנ"ל בתור מהדיר ומפרט בפרט ששמעתי כמה פעמים מל"ח אדמו"ר כי חיבה יתרה נודעת לרמב"ם ולספריו, בתוכם המו"ן, מנשיאי חב"ד, החל מבעל התניא והשלחן ערוך המביא את המו"ן בכמה וכמה מקומות, ולא עוד אלא שהצמח צדק הי' לו שיעור מיוחד במורה-נבוכים עם בן זקוניו וממלא מקומו החביב עליו כנפשו, והי' מבאר - את המו"ן - עפ"י יסודות תורת החסידות והקבלה, כמובח מעלים אחרים שנשארו בכתב, וגם באו בדפוס ברשימות הצמח צדק על המורה נבוכים. צייתי לשלוח לך בחיבה בפ"ע ספר החקירה לצמח צדק, אשר רשימות האמורות באו שם בדפוס, נוסף על תורת התארים של הרמב"ם שנתבארה בכמה מאמרי חסידות שעדיין בכתב הם [נוסף על המאמר בספר לקוטי תורה לרובנו הזקן, ד"ה אלה פקודי המשכן, ו' עמוד ג]."

